

«Strategi for utvikling av større kostnadskrevende idrettsanlegg i Rogaland»

Innhold

1. Bakgrunn	2
2. Formål	2
3. Målgruppe og aktører	2
4. Innledning	4
5. Overordnet anleggspolitikk i Rogaland	4
6. Mål og strategier	4
7. Idrettens kriterier for realisering av større idrettsanlegg i Rogaland	5
8. Innspill til større kostnadskrevende idrettsanlegg i Rogaland	6

1. Bakgrunn

Denne planen skal bidra til en samordnet planlegging av fremtidige kostnadskrevende idrettsanlegg i Rogaland. Den skal være en veileder for idretten (idrettslag, idrettsråd, idrettskrets, særkretser og særforbund), det offentlige (kommuner og fylkeskommunen) og næringslivet i deres arbeid.

Idretten i Rogaland har et potensial til å spille en enda tydeligere og mer innflytelsesrik rolle i anleggsutviklingen. For at idretten skal kunne ta en tydeligere rolle, og bli tatt tilstrekkelig på alvor i de utøvende offentlige organer, er det viktig at det utarbeides en overordnet strategisk plan som er klar på hva som skal prioriteres i anleggspolitikk. Dette handler om å skaffe seg mer innflytelse gjennom en tydelig enighet fra idrettens side om hva som er de prioriterte anleggsbehov i Rogaland.

Den anleggspolitiske handlingsplanen skal ha et langsiktig mål, og skal gjelde utover inneværende tingperiode (2016-2018).

Planen bygger på følgende dokumenter:

- [Stortingsmelding 26 – Den norske idrettsmodellen](#)
- [Idrettspolitisk dokument 2015-2019](#)
- [Anleggspolitisk handlingsplan for norsk idrett](#)
- [Anleggsrapporten 2015](#)
- [Spillemidler til idrettsanlegg 2014](#)
- [Regional kulturplan for Rogaland 2015 – 2025](#)
- [Regionalplan for folkehelse 2013 - 2017](#)

2. Formål

Planen angir behov for større kostnadskrevende anlegg i Rogaland, og peker på viktige kriterier for prioritering - i et langsiktig perspektiv.

3. Målgruppe og aktører

- Idrettslag, idrettsråd, idrettskrets, særkretser og særforbund
- Kommuner, fylkeskommunen og staten
- Næringsliv

Idrettslagene

Idrettsaktiviteten skjer i idrettslagene, og det er de som kjenner til behovet for anlegg i forhold til den aktivitet de driver. Initiativet for igangsetting av anleggsutvikling skjer derfor på idrettslagsnivå.

Idrettsrådene

Idrettsrådene skal i samarbeid med de enkelte klubbene og kommunen, samordne og prioritere anleggsprosjekter i egen kommune. Idrettsrådene bør arbeide for å sikre arealer til idrettsanlegg i forbindelse med offentlig planarbeid, samt sikre at idretten i egen regi har vurdert behovet for arealer til nye idrettsanlegg i et langsiktig perspektiv.

Idrettskretsen

Idrettskretsen har en overordnet koordinerende rolle og utarbeider en anleggspolitisk handlingsplan, herunder en prioriteringsliste over regionale idrettsanlegg i samarbeid med idrettsråd og særidrettene.

Idrettskretsen har det formelle samarbeidet med fylkeskommunen både anleggspolitisk kommunikasjon og prioritering av spillemidler, jf. Regional kulturplan.

Særidretten/særkretser/regioner

Særidretten (krets/region/forbund) deltar i anleggsutviklingen på alle plan i planprosessen. Det er viktig at disse er representert i idrettsråd (og i idrettskretsens anleggsutvalg/råd). Særidretten bør utarbeide egne planer for anleggsutvikling i sin idrett.

Kommuner

Kommunen skal være sentrale aktører i utbygging av idrettsanlegg. Planlegging skal skje gjennom revidering og rullering av kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet. Kommuner skal involvere idretten i dette arbeidet gjennom idrettsrådene. Kommunen skal i tillegg stimulere til samarbeid om interkommunale anlegg og utvikling av større anlegg av regional/nasjonal/internasjonale karakter. Idretten ønsker at kommunene skal ta et større ansvar for utvikling, bygging og drift av idrettsanlegg, samt ta hensyn til idrettens behov i kommuneplanens arealdel.

Fylkeskommunen

Fylkeskommunen skal foreta endelig prioritering av spillemidler til idrettsanlegg i eget fylket, og involvere idretten gjennom idrettskretsen i dette arbeidet. Fylkeskommunen skal ta ansvar for å støtte og stimulere alle aktuelle anleggsutbyggere gjennom kvalifisert rådgiving og veiledning til alle deler av anleggsprosessen. Fylkeskommunen skal vektlegge idrettens prioriteringer, og legge disse til grunn for sine arealplaner og handlingsplaner.

Staten

Spillemidlene, herunder anleggspolitisk program, er statens bidrag til anleggsbygging og fordeles hvert år ut fra overskuddet til Norsk Tipping. Spillemiddelordningen er en søknadsbasert ordning. Ordningen premierer søknader som er resultat av samarbeid på tvers av kommunegrensene. Disse anleggene kalles interkommunale anlegg og innebærer en økt søknadssum til anlegget med 30 % mot at to eller flere kommuner går sammen om investering og drift.

Næringsliv

Det lokale og regionale næringslivet er en verdifull samarbeidspartner til idretten i det å realisere idrettsanlegg. Næringslivet bidrar i mange tilfeller til finansiering av idrettsanlegg gjennom gjenytelse i form av profilering og eierskap. Idrettsanlegg trenger ikke stå alene. De kan også samlokaliseres med det private næringsliv for å skape nye muligheter og synergier.

4. Innledning

Idrettsanlegg er en av de viktigste rammevilkår for å skape idrettsglede og aktivitet. I Rogaland idrettskrets handlingsplan, vedtatt april 2014, er et av hovedmålene å «sikre aktivitetsflater for alle». Det er derfor behov for å utarbeide en anleggspolitisk plan for hvordan idretten i fellesskap og i samarbeid med det offentlige og næringsliv skal oppnå at det bygges og driftes flere gode idrettsanlegg i fylket.

Anleggene i denne planen avgrenset til å omfatte de anlegg som kan defineres som kostnadskrevende. Dette enten i form av fysisk størrelse, kapasitet eller funksjon. Denne typen anlegg må som definisjon lokaliseres, dimensjoneres og utformes slik at de tilfredsstiller kravene til å arrangere norske mesterskap og internasjonale konkurranser, samt at anlegget dekker et idrettslig behov for hele fylket eller en region.

Idretten har behov for noen enkeltanlegg som er mer kostnadskrevende enn andre. Idretten erkjenner at slike større anlegg ikke kan etableres i alle kommuner.

Geografisk plassering kan ha betydning for å lykkes med realisere ambisjonene. I tillegg øker sjansene for å lykkes dersom flere enn initiativtaker kan ha nytte av anlegget. Mangfold og flerbrukspotensialet bør derfor være styrende for utvikling av større kostnadskrevende idrettsanlegg i Rogaland for å utnytte fellesskapets ressurser optimalt.

Samarbeid på tvers av kommunegrenser og idretter er og vil fortsatt være viktig. Idrettens og det offentliges behov og ønsker bør således koordineres. Idrettskretsen er klar for å påta seg en koordineringsrolle der dette vurderes som hensiktsmessig

5. Overordnet anleggspolitikk i Rogaland

- Idretten skal være en kompetent, troverdig og langsiktig pådriver for bygging av anlegg lokalt og regionalt.
- Idretten skal argumentere for at bruken av offentlige idrettsanlegg skal være gratis for barn og ungdom. Idrettslag med egne anlegg bør få kommunal driftsstøtte.
- Idretten skal sørge for at offentlig eide anlegg og flerbrukshaller, herunder gymnastikksaler, er tilgjengelig for den aktive idretten på helårsbasis.
- Idretten skal arbeide for at kommunene ved etablering av nye skoler bygger stor flerbrukshall og utendørs aktivitetsområde.
- Areal for bygging og utvidelse av idrettsanlegg må sikres, særlig i tilknytning til skole.
- Anlegg skal prioriteres i forhold til behov og aktivitetstall. Pressområder skal prioriteres.
- Anleggsbygging der flere kommuner samarbeider, skal prioriteres i tildeling av spillemidler.
- Anlegg med regional betydning skal prioriteres.
- Anlegg som forsterker gode kompetansemiljø skal prioriteres.
- Fleridrettsanlegg skal prioriteres.

6. Mål og strategier

Rogaland idrettskrets skal:

- Bidra til kompetanseheving om planlegging og bygging av idrettsanlegg, herunder eksempler på finansieringsmodeller, eierstrukturer, driftsmodeller, interkommunalt samarbeid, partnerskapsavtaler, mv.
- Fasilitere og legge til rette for møteplasser hvor ideer og kompetanse kan flyte på tvers av idrettslag, grener og kommunegrenser.
- Utarbeide argumentasjon rettet mot det offentlige og næringslivets engasjement i anleggsbygging, og forankre disse i idrettsorganisasjonen.
- Innarbeide idrettens mål for anleggsbygging og prioritering i fylkeskommunale og kommunale planer.
- Bistå ved behov for koordinering av ulike anleggsprosjekter og initiativ slik at man oppnår større mulighet til for å realisere anleggene, samt ta ut synergier og stimulere til sambruk.

7. Idrettens kriterier for realisering av større idrettsanlegg i Rogaland

Når prioritering av idrettsanlegg skal vurderes, er det svært viktig å ha klare prinsipper for hvordan en slik ordning skal fungere. Spesielt viktig er det at kriterier for prioritet blir fastsatt slik at man får mest mulig anlegg for pengene, og til nytte for flest mulig.

Behov/anleggsdekning

Objektivt behov for idrettsanlegg må ta utgangspunkt i særidrettens anleggsplaner, idrettens aktivitet og utbredelse, anleggsdekning samt muligheter for utvikling. Anlegget skal tilrettelegges for flerbruk, med flere aktiviteter og funksjoner.

Anleggets størrelse og kostnad

Idrettsanlegget skal kunne dekke en regional funksjon, internasjonalt / større arrangement i en eller flere idretter og aktiviteter. Anlegget skal være teknisk godkjent av nasjonalt særforbund og skal være universelt utformet.

Geografisk lokalisering og fasiliteter

Anlegget må plasseres; (1) slik at det er realistisk gjennomførbart og optimalt plassert for utøvelse av aktiviteten(e), (2) slik at det er kvalitetsmessig tilpasset idrettens nasjonale og internasjonale krav, (3) slik at forholdet til publikum, presse, arrangørstab og de aktive er ivaretatt, samt (4) hvor det er muligheter for videre utvikling arealmessig.

Mangfold og høyt brukspotensial

Anlegget må kunne tilby et mangfold av aktiviteter og inkludere nye brukergrupper slik at anlegget får en så god benyttelse som mulig hele døgnet.

Forankring

Uavhengig av hvor initiativet kommer fra så må idrettsanlegget må være forankret i idretten, herunder nasjonalt særforbund.

Finansiering og drift

Anlegget må ha et realistisk finansierings- og driftsgrunnlag, herunder være berettiget til å søke om spillemidler.

Samfunnsnytte og markedsgrunnlag

Anlegget må ha en samfunnsnytte utover idretten. Anlegget må ses i sammenheng med behov for offentlige tjenester, nærings- og stedsutvikling, eller andre naturlige utviklingsmuligheter i lokalsamfunnet/regionen.

8. Innspill og kartlegging fra SK og SF til større kostnadskrevende idrettsanlegg i Rogaland

Dette er ikke en prioriteringsliste, men resultat av kartlegging/høring høsten 2015. Kartleggingen/høringen har avdekket etterspørsel etter:

- Motorsportanlegg (Sokndal, Karmøy)
- Fotballarenaer (Sandnes, Bryne)
- Sykkelvelodrom (Sola)
- 50 m svømmebasseng med stup (Stavanger/Sandnes og Haugesund)
- Håndball Arena 8000 tilskuere (Stavanger)
- Sandvolleyballanlegg innendørs (Stavanger og Haugesund)
- Ishaller (Klepp, Sola, Egersund og Sandnes)
- Luftsport (Sola, Karmøy, Lund)
- Idretts- og folkehelsesenter (Stavanger)

Listen viser at det er behov for en prioritering av regionale anlegg.